

Територіальна влада з огляду на зазначенні чинники має можливість базуватись на існуючих нормативах ефективного формування ресурсів місцевих бюджетів, зокрема використовуючи кожний елемент з метою досягнення соціально-економічного розвитку. Проте, на практиці – як на місцевому, так і на загальнодержавному рівнях, більше уваги приділяється фактору задоволення поточних потреб суспільства, а не пошуку найефективніших механізмів управління територією, підвищенню рівня її конкурентоспроможності у порівнянні з іншими регіонами чи нормативами. Незважаючи на задекларовану передачу багатьох повноважень на регіональний рівень, залишився значний вплив центральних органів влади на вирішення проблем розвитку регіонів.

Неспроможність повноцінно наповнювати місцеві бюджети та недостатній обсяг надходжень з державного бюджету у вигляді міжбюджетних трансфертів сповільнюють реалізацію програм соціально-економічного розвитку регіонів, які, в свою чергу, мають сприяти нарощуванню їх фінансового потенціалу, підвищенню конкурентоспроможності та економічному зростанню.

Приймачук Ірина Миколаївна

*Головний спеціаліст відділу соціальних допомог та житлових субсидій
Департаменту соціального захисту населення Волинської облдержадміністрації*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ НАДАННЯ ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ

Однією з ключових реформ, які здійснюються Урядом України у соціальній сфері, є реформування системи надання житлових субсидій, її вдосконалення, спрощення та підвищення ефективності. Починаючи з 1995 року, громадянам надається щомісячна адресна субсидія на відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, а також придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, що передбачена постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних

послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива».

У 2015 році Урядом України максимально спрощено умови, за яких громадяни змогли отримати субсидію, знято низку обмежень щодо визначення права на призначення субсидії та для її отримання необхідно надати мінімальний пакет документів: лише заяву та декларацію.

У Волинській області налічується понад 339 тисяч домогосподарств, які користуються різними видами житлово-комунальних послуг. У 2015 році, у зв'язку із спрощенням порядку надання житлових субсидій населенню, було охоплено 224 тисячі домогосподарств на виплату яким спрямовано понад 1,3 млрд гривень.

Для контролю за цільовим використанням цих коштів, Міністерством фінансів України розпочато верифікацію та моніторинг державних виплат, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.02.2016 № 136 «Про затвердження Порядку здійснення верифікації та моніторингу державних виплат».

Верифікація державних виплат здійснюється в інформаційно-аналітичній платформі шляхом застосування комплексу заходів із збору, проведення аналізу та порівняння параметрів інформації, отриманої від суб'єктів надання інформації, за кожним реципієнтом з подальшим визначенням відповідності інформації визначеним законодавством вимогам, що впливають на визначення права на отримання та розмір державних виплат, а також виявлення невідповідності даних в автоматизованих інформаційних системах, реєстрах, базах даних.

За результатами опрацювання органами соціального захисту населення рекомендацій, наданих Міністерством фінансів України, лише у 2016 році здійснено перевірку 44,5 тис особових справ отримувачів житлових субсидій, та виявлено 152 випадки незадекларованих доходів заявниками, що призвело до переплати державних коштів на суму 1 млн гривень.

Надалі, робота по здійсненню верифікації продовжувалася, та виявлялися все нові випадки правопорушень з боку отримувачів житлових субсидій, тих, хто декларував недостовірну інформацію, склад домогосподарства або приховування інформації про його зміну, здійснення дороговартісних покупок на суму понад 50 тисяч гривень одночасно (транспортних засобів та іншого майна) чи одночасне придбання валюти у великих розмірах після оформлення субсидії, що призводило до нераціонального витрачання державних коштів.

У зв'язку з цим, у період 2016-2020 років порядок надання житлових субсидій зазнав суттєвих змін та за вказаний період було внесено понад 30 змін, в частині визначення права на призначення субсидії та врахування доходів.

Як результат, у 2016 році кількість отримувачів житлових субсидій в області становила 199,6 тис домогосподарств, на виплату яких спрямовано 1,6 млн грн, у 2017 – 189,6 тис домогосподарств, на виплату яких спрямовано 1,8 млн грн, у 2018 – 101,8 тис домогосподарств, на виплату яких спрямовано 1,1 млн грн, у 2019 – 90,1 тис домогосподарств, на виплату яких спрямовано 365,7 тис грн, у 2020 – 76,8 тис домогосподарств, на виплату якої спрямовано – 324,3 тис гривень.

Враховуючи вищезазначені факти, Міністерством фінансів України надано пропозиції Міністерству соціальної політики України щодо внесення кардинальних змін до порядку надання житлових субсидій населенню у 2021 році.

Постановами Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 420 та від 19.05.2021 № 505 внесено зміни Положення про порядок призначення житлових субсидій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.1995 № 848.

Право на субсидії втратили ті, хто:

- здійснив покупку квартири, земельної ділянки, транспортного засобу (крім мопеда або причепа), товарів довгострокового використання на суму понад 50 тисяч гривень одноразово протягом року, що передує року звернення за субсидією;

- має банківський депозит у сумі понад 100 тисяч гривень;
- здійснив купівлю-продаж валюти та банківських металів протягом року до звернення за субсидією на суму понад 50 тисяч гривень;
- декларує відсутність доходу і перебував за кордоном понад 60 днів, за винятком перебування на лікуванні, у відрядженні, для догляду за дитиною;
- має заборгованість з оплати житлово-комунальних послуг та з оплати аліментів понад три місяці;
- не повернув до бюджету незаконно отриману субсидію за попередній період;
- має авто, якому менш ніж 5 років з дати випуску;
- має два і більше автомобілів, яким немає 15 років з дати випуску;
- не має доходів і при цьому ніде не навчався, не працював, не мав статусу безробітного.

Основною новацією надання житлових субсидій у 2021 році стало скасування діяльності комісій, які вирішували питання призначення субсидій в окремих випадках, та діяли в районних адміністраціях та міських радах.

Тобто, якщо раніше рішення про надання права на призначення субсидії для 30 % отримувачів субсидій розглядалось комісією, що утворювалися при місцевих радах та районних адміністраціях, то на сьогодні у всіх випадках субсидії призначаються безпосередньо органами соціального захисту населення на підставі поданих документів, що відповідно зменшує термін розгляду справ.

Як і раніше, для отримання житлової субсидії, заявнику необхідно надати нові форми заяви та декларації:

- уповноваженій особі місцевої ради територіальної громади;
- до Центру надання адміністративних послуг територіальної громади,
- заповнити в електронному вигляді і надіслати їх електронною поштою або ж скористатися електронним сервісом, який розміщено на офіційному веб-сайті Мінсоцполітики у розділі «Е-СЕРВІСИ» - «ЖИТЛОВІ СУБСИДІЇ» <https://subsidii.mlsp.gov.ua>.

Варто зазначити, що з 01 травня 2021 року завершився процес монетизації субсидій, який розпочався у 2019 році, тобто, житлова субсидія надавалася грошовими коштами, але двома різними механізмами. Перехід винятково на грошову форму отримання субсидії на оплату житлово-комунальних послуг дасть можливість громадянам оперативніше управляти залишками коштів після всіх розрахунків, не чекаючи закінчення опалювального сезону.

На даний час в області налічується 60,8 тис домогосподарств, яким розраховано субсидію з 01 травня 2021 року в автоматичному режимі, тобто залишилася та кількість родин, яка реально потребує підтримки від держави.

Тобто, програма житлових субсидій набула адресного характеру, це підтримка для громадян, які не мають можливості оплатити комунальні послуги, а не підтримка тих, хто приховує свій майновий і матеріальний стан, має тіньові доходи, не сплачуючи податки. Тому всі ці зміни про справедливість, адже фінансування призначених субсидій відбувається за рахунок коштів державного бюджету, тобто добросовісних платників податків.

Рожок Олександр Олександрович

Студент I курсу магістратури

Західноукраїнського національного університету

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Науково-технічний прогрес, інформатизація суспільства XXI століття зумовили необхідність інноваційної діяльності педагога. Нині суспільство зацікавлене в тому, щоб громадяни були здатні самостійно, активно діяти, приймати рішення, гнучко адаптуватися до умов життя, які стрімко змінюються. Зазнає змін і підготовка майбутнього викладача фінансової грамотності у закладах професійної освіти. Проблема підвищення фахової та методичної компетентності педагогів актуальна не лише на регіональному, а й на світовому